

Uzasadnienie

do uchwały Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego

Uchwała ma na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

W wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji obowiązującego Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023 (przyjętego uchwałą Rady Miasta nr XL/140/2016 z dnia 28.12.2016 r.), zarekomendowano uznanie powyższego Programu za zrealizowany i jego uchylenie oraz przeprowadzenie prac nad wyznaczeniem nowego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w oparciu o zapisy ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. 2021 r. poz. 485).

Miasto Ostrowiec Świętokrzyski zamierza przystąpić do opracowania gminnego programu rewitalizacji na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Zgodnie z przywołaną ustawą wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji nie odbywa się w ramach prac nad samym programem rewitalizacji, jak było to w przypadku Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023, ale stanowi osobny proces, który powinien być zakończony przyjęciem uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta.

Podstawę do podjęcia niniejszej uchwały stanowi diagnoza potwierdzająca spełnienie przesłanek określonych w art. 9 i 10 ustawy o rewitalizacji. W celu spełnienia tych wymogów w 2022 r. rozpoczęto prace nad opracowaniem diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (dalej jako „diagnoza”). Projekt niniejszej uchwały, z załącznikiem w formie mapy, które podlegają konsultacjom społecznym sporządzono w oparciu o przygotowaną diagnozę. Konsultacje społeczne projektu uchwały odbyły się w dniach od 17 lutego 2023 roku do 20 marca 2023 roku.

Według zapisów ustawy o rewitalizacji obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz koncentracji co najmniej jednego z negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Przeprowadzenie diagnozy dla 20 osiedli miasta Ostrowca Świętokrzyskiego (jednostek referencyjnych) pozwoliło na analizę wybranych cech przestrzeni i określenie stopnia ich degradacji, a kolejno – na delimitację obszaru zdegradowanego. W ramach diagnozy sytuacji w poszczególnych jednostkach referencyjnych przeanalizowano 21 wskaźników sfery społecznej oraz 28 wskaźników dla sfer pozaspołecznych (gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej). Wskaźniki, które wykorzystano do analizy stanu kryzysowego, są mierzalne i pochodzą ze źródeł powszechnie uważanych za wiarygodne. W ramach diagnozy przeprowadzono także działania partycypacyjno-badawcze – badania

społeczne o charakterze ilościowym z mieszkańcami miasta (ankieta internetowa) oraz jakościowe z lokalnymi ekspertami (zogniskowany wywiad grupowy – fokus oraz indywidualne wywiady pogłębione).

W wyniku przeprowadzonej diagnozy określono, że obszar zdegradowany powinien objąć następujące osiedla: Częstocice, Denków, Hutnicze, Kamienna, Kuźnia, Ludwików, Pułanki, Spółdzielców, Śródmieście oraz Trójkąt. Granice obszaru zdegradowanego zostały przedstawione na mapie stanowiącej załącznik graficzny do uchwały.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (społecznych oraz zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Ustawa o rewitalizacji wprowadza limity ludności i powierzchni dla obszaru rewitalizacji, zgodnie z którymi obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Wyznaczony w wyniku diagnozy obszar zdegradowany Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego przekraczał wyżej wskazane limity dotyczące powierzchni oraz liczby mieszkańców. W procesie zawężania obszaru zdegradowanego do obszaru rewitalizacji posłużono się przede wszystkim danymi statystycznymi dotyczącymi koncentracji przestrzennej osób korzystających z pomocy społecznej oraz wynikami jakościowych działań partycypacyjno-badawczych (wywiady indywidualne oraz zogniskowany wywiad grupowy z lokalnymi ekspertami). Na każdym z osiedli zdegradowanych wskazano obszary, które cechują się zwiększoną koncentracją negatywnych zjawisk (w szczególności problemów społecznych) oraz takie, które mają istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, w szczególności posiadają potencjał do realizacji przedsięwzięć przeciwdziałających występującym problemom. Po wyznaczeniu w obrębie osiedli zdegradowanych obszarów o szczególnym natężeniu negatywnych zjawisk oraz istotnych dla rozwoju lokalnego, zdecydowano się połączyć ze sobą te tereny, które „ciążyły” do siebie, tj. posiadały wspólne granice lub istniały między nimi naturalne związki przestrzenno-funkcjonalne. W ten sposób wyznaczono obszar rewitalizacji składający się z następujących podobszarów:

- Podobszar 1. Pułanki
- Podobszar 2. Kuźnia-Spółdzielców-Trójkąt-Śródmieście-Kamienna
- Podobszar 3. Częstocice-Hutnicze-Ludwików
- Podobszar 4. Denków.

Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje nie więcej niż 20% powierzchni miasta i zamieszkuje go nie więcej niż 30 % mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego, co zapewnia zgodność z art.10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji. Granice obszaru rewitalizacji z uwzględnieniem podziału na podobszary zostały przedstawione na mapie stanowiącej załącznik graficzny do uchwały.

Przyjęcie niniejszej uchwały zapewni kontynuację prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji, a w dalszej perspektywie – pozwoli na realizację kompleksowych działań

rewitalizacyjnych na obszarze miasta. Po opracowaniu i uchwaleniu Gminnego Programu Rewitalizacji będzie również możliwe skorzystanie z rozwiązań prawnych przewidzianych w ustawie o rewitalizacji (tzn. z Miejscowego Planu Rewitalizacji i Specjalnej Strefy Rewitalizacji), które wyposażają samorządy lokalne w realne narzędzia finansowe, organizacyjne i prawne umożliwiające sprawną realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Gminny Program Rewitalizacji umożliwia również pozyskanie środków zewnętrznych, m.in. w ramach programów regionalnych („Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027”). Obszar rewitalizacji będzie zatem terenem koncentracji działań rewitalizacyjnych, realizowanych z wykorzystaniem różnorodnych źródeł finansowania, ale też z możliwością zastosowania wymienionych wyżej rozwiązań i narzędzi organizacyjno-prawnych.